

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรพบุรุษเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐
วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

อ.พ. ๑๑๗/๒๕๕๐

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กรกฎาคม ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ นิติกร ๔ นายทศวิทย์ เกียรติศักดิ์ วิทยากร ๗
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖ นางสาวอลงกรณ์ ต้นมณี เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความเป็นมา สาระสำคัญ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๓
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๕
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

- รัฐวิสาหกิจไทย ๓๕
- ความหมาย ๓๖
- รายชื่อรัฐวิสาหกิจ แยกตามกฎหมายจัดตั้ง ๓๗
- แนวคิดเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ๔๐
- มูลเหตุของการแปรรูปตามกฎหมายมหาชน ๔๑
- กระบวนการแปรรูปที่ควรจะเป็น ๔๒

ภาคผนวก : ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ส่วนที่ ๑

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ความเป็นมา สาระสำคัญ
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการการนำทุนบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนแปลงเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ยังกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในการรักษาประโยชน์สาธารณะไม่ครบถ้วน สมควรกำหนดเงื่อนไข

และหลักเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจขึ้นเสียใหม่ โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น มีการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การแยกอำนาจและสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ตามกฎหมายออกจากบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น การกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจที่นำมาเปลี่ยนแปลงสภาพและการกระจายหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นแก่ประชาชนหรือบุคคลใดๆ อันจะทำให้การนำรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนแปลงให้เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ สร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำหรับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. มีเนื้อหาจำนวน ๕๓ มาตรา โดยแบ่งเป็น ๕ หมวด และมีบทเฉพาะกาลสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) หมวด ๑ บททั่วไป กำหนดประเภทกิจการของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพมิได้ ข้อยห้ามในการโอนอำนาจหรือสิทธิพิเศษ

ของธุรกิจไปยังบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพ และการกระจายหุ้นของบริษัทหรือนิติบุคคลที่ธุรกิจจัดตั้ง

๒) หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพธุรกิจ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพธุรกิจ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายการแปลงสภาพธุรกิจเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) หมวด ๓ การแปลงสภาพ

๓.๑) กำหนดวิธีการและขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ในการแปลงสภาพกิจการของธุรกิจใด ๆ รวมทั้งการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

๓.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท มีหน้าที่ดำเนินการตามแนวทาง วิธีการ และหลักเกณฑ์การแปลงสภาพธุรกิจที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพธุรกิจเสนอ และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจและการประกอบกิจการบางประเภทของธุรกิจ ซึ่งจะต้องจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลก่อนการแปลงสภาพ ตลอดจนกำหนดให้ออนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของธุรกิจไปเป็นของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพหรือเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี รวมทั้งการโอนพนักงานไปเป็นลูกจ้างของบริษัท และการคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญาของธุรกิจ ให้มีสิทธิดำเนินการต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัญญา

๔) หมวด ๔ การกระจายหุ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นภายใต้หลักการสุ่มเลือกและการให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นรายย่อยเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องเสนอหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพธุรกิจพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ จากนั้นจึงจะดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปได้

๕) หมวด ๕ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษปรับและโทษจำคุกสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่จงใจให้ข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่จะแปลงสภาพเพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพธุรกิจ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท

(๒) กรรมการตาม (๑) ที่ไม่แจ้งการมีส่วนได้เสียของตน หรือเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย

๖) บทเฉพาะกาล รับรองการแปลงสภาพธุรกิจ รวมทั้งการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามพระราชบัญญัติทุนธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการแปลงสภาพธุรกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยทุนธุรกิจดังกล่าว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

L I R T

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์

การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ทั้งนี้ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) นั้น คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็น “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.” เนื่องจากสาระของร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้เป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนใดๆ ในการกำหนดกิจการที่จะแปลงสภาพ โดยใช้คำว่า “แปลงสภาพ” แทนคำว่า “แปรรูป” (privatization) เนื่องจากการใช้คำว่า “แปรรูป” จะไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นเรื่องการแปลงทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด (corporatization) โดยการกระจายหุ้นภายหลังการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ต้องไม่มีผลเป็นการโอนความเป็นเจ้าของของรัฐในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพดังกล่าว

LIRT

หน้าว่าง

Legislative Institutional Repository of Thailand

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์

การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการการนำทุนบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ยังกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในการรักษาประโยชน์สาธารณะไม่ครบถ้วน สมควรกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจขึ้นเสียใหม่ โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น มีการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน การแยกอำนาจและสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ตามกฎหมายออกจากบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น การกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจที่นำมาเปลี่ยนสภาพ และการกระจายหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นแก่ประชาชนหรือบุคคลใดๆ อันจะทำให้การนำรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพให้เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ สร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. คำนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

“แปลงสภาพ” หมายความว่า เปลี่ยนสภาพทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจที่มีไชบริษัทให้เป็นบริษัท

“กระจายหุ้น” หมายความว่า เสนอขายหุ้นของบริษัทต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ

“ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งร่วมงานหรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เลขานุการ และบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๖ ถึงมาตรา ๑๐)

ก. กิจการของรัฐวิสาหกิจที่ห้ามดำเนินการแปลงสภาพ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ กิจการของรัฐวิสาหกิจดังต่อไปนี้จะไม่แปลงสภาพมิได้

(๑) กิจการซึ่งโดยสภาพของกิจการหรือการลงทุนทำให้ไม่มีการแข่งขันในตลาด

(๒) กิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง เพื่อดำเนินกิจการตาม (๑) หรือ (๒) จะกระทำมิได้

LIRT

**ข. ข้อห้ามในการโอนอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจไปยังบริษัท
ที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพ (ร่างมาตรา ๗)**

มาตรา ๗ ในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจจะโอนอำนาจในการอนุมัติ การอนุญาต การให้ความเห็นชอบ การรับจดทะเบียน การรับแจ้ง การรับรอง หรือการออกคำสั่งทางปกครองอื่นใด หรือสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจนั้นมีอยู่ตามกฎหมายก่อนการแปลงสภาพ ไปให้แก่บริษัทไม่ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการใช้มาตรการบังคับทางปกครองอันเนื่องมาจากการออกคำสั่งทางปกครองที่ได้กระทำไปก่อนการแปลงสภาพ

ในกรณีที่มีกฎหมายใดบัญญัติยกเว้นไม่ให้นำบังคับกับรัฐวิสาหกิจในลักษณะที่เป็น สิทธิพิเศษหรือเอกสิทธิ์ มิให้ถือว่าบริษัทเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนั้น แม้ว่ากระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจอื่นจะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเกินร้อยละห้าสิบก็ตาม

ค. การกระจายหุ้นของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น ถ้าบริษัทนั้นมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ การกระจายหุ้นของบริษัทนั้นให้แก่ประชาชนต้องดำเนินการ ตามหลักการตามมาตรา ๔๐

ง. ค่าใช้จ่ายในการแปลงสภาพ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ในการดำเนินการเพื่อแปลงสภาพและกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจใด ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจนั้น แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขายหุ้นที่เป็นหุ้นของกระทรวงการคลัง

จ. เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและ ออนุกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และคณะกรรมการ กระจายหุ้นของบริษัท เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

**๗.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๑ ถึง
มาตรา ๒๑)**

ก. องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ หรือเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ค. วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ง. การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๑ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

จ. การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ฉ. องค์กรประชุม และการประชุมของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายคราวใด หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่พิจารณา กรรมการผู้นั้นต้องแจ้งการมีส่วนได้เสียของตนต่อที่ประชุม และจะเข้าประชุมในเรื่องนั้นมิได้

LIRT

ข. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(ร่างมาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๒๐)

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
- (๒) กำหนดเนื้อหาและขอบเขตแห่งเนื้อหาในการจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่างๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๒
- (๓) เสนอแนวทางการกำกับดูแลและการจัดให้มีองค์กรกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๔) เสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นของบริษัทต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่มิลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง โดยอนุโลม

ข. ข้อห้ามสำหรับกรรมการฯ ที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วยังไม่เกิน ๓ ปี (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา ๑๑ จะกระทำการดังต่อไปนี้มิได้

- (๑) ถือหุ้นของบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท
- (๒) ถือหุ้นของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท
- (๓) ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีอำนาจในการบริหารจัดการของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัทหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท
- (๔) เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาการจัดจำหน่ายหุ้น ผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหุ้น หรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้นของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท

LIRT

๗.๓ หมวด ๓ การแปลงสภาพ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๓๗)

ก. กำหนดให้มีการศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้ และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป (ร่าง มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นสมควรดำเนินการเพื่อแปลงสภาพ กิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจใด ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการเพื่อให้มีการศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้าน ต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

รายงานผลการศึกษาดังกล่าวต้องมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของรัฐวิสาหกิจ และรายละเอียดของกิจการทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจนั้น
(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น ซึ่งต้องระบุด้วยว่า จะให้การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้นหรือเพียงเพื่อเป็นการแปลงสภาพ รัฐวิสาหกิจเท่านั้น และวัตถุประสงค์ในการแปลงสภาพ

(๓) ในกรณีที่มีการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้น ต้องระบุสัดส่วน ขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัท

(๔) โครงสร้างของตลาดและสภาพการแข่งขันของกิจการที่รัฐวิสาหกิจนั้นประกอบอยู่

(๕) ความเหมาะสมในการแปลงสภาพทั้งหมดหรือบางส่วน

(๖) ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจและการเงินของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

(๗) จำนวนบริษัทในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจและกิจการและวัตถุประสงค์ ของแต่ละบริษัท

(๘) ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ตลอดจน มาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาผลกระทบนั้น

(๙) หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจ และ หลักเกณฑ์ที่สมควรนำมาใช้

(๑๐) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับ ดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗

(๑๑) หลักเกณฑ์อื่นที่จำเป็นต่อการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

ในการศึกษาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจจะมอบให้หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ หรือ ดำเนินการเองโดยมีหน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวเป็นที่ปรึกษาก็ได้

LIRT

เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานผลการศึกษาดมวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเปิดเผยรายงานผลการศึกษาดังกล่าวให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และจัดหรือดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

การเปิดเผยรายงานตามวรรคสี่ อย่างน้อยให้กระทำโดยการประกาศข้อมูลดังกล่าวทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวรรคสี่ ให้กระทำโดยเปิดเผย และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้ โดยประกาศให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการล่วงหน้าก่อนการรับฟังความคิดเห็นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๓ เมื่อได้รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตาม มาตรา ๒๒ แล้ว ในเรื่องใดที่คณะกรรมการนโยบายเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของประชาชน ให้ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขรายงานผลการศึกษาดมวรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกัน แล้วจัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยต้องเสนอรายงานการศึกษา ที่ปรับปรุงแล้วและผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

เรื่องใดเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนที่เสนอในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและเป็นสาระสำคัญ หากคณะกรรมการนโยบายไม่เห็นด้วย ให้คณะกรรมการนโยบาย แสดงเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

ข. กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หลังจาก ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับข้อเสนอการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดที่คณะกรรมการนโยบาย แปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเสนอแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับข้อเสนอการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใด ที่คณะกรรมการนโยบายเสนอแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแล รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงาน บริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อธิบดีกรมพัฒนา ธุรกิจการค้า ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพจำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการเงิน ด้านการบัญชี หรือด้านอื่น อันจะยังประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือการดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการ

ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจาก ประธานสหภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีสหภาพแรงงาน ให้แต่งตั้งจากพนักงานซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานด้วยกัน

การเลือกผู้แทนพนักงานตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ นโยบายกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับกรรมการตามมาตรา ๒๔ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้น ในบริษัทตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารและผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจ ที่จะแปลงสภาพ

ค. หน้าที่ของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท (ร่างมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐)

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตาม มาตรา ๒๒ (๙) พร้อมทั้งข้อเสนอแนะว่าสมควรใช้หลักเกณฑ์ใด

(๒) กำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ส่วนที่จะโอนให้แก่บริษัท และส่วนที่จะให้ตกเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๓) กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ซึ่งต้องรับฟังความคิดเห็นของพนักงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

(๔) กำหนดทุนเรือนหุ้นหรือทุนจดทะเบียนสำหรับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้นและมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้น ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น

(๕) กำหนดชื่อของบริษัท

(๖) กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน รายชื่อกรรมการ และผู้สอบบัญชีของบริษัท ในวาระเริ่มแรก

(๗) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

(๘) เสนอความเห็นในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗

(๙) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๐) จัดทำรายงานการดำเนินการตาม (๑) ถึง (๙) เพื่อเสนอคณะกรรมการ นโยบายพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ต้องดำเนินการตามแนวทางและวิธีการสำหรับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๓ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ได้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานที่ได้รับ ตามมาตรา ๒๖ (๑๐) แล้ว ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ ววรรคห้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและสิทธิ พิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาพร้อมกับการ เสนอรายงานตามวรรคหนึ่ง

ง. การกำกับดูแลการประกอบกิจการ (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่มีกิจการในลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัด ให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีใช้บริษัท

(๑) กิจการที่โดยสภาพของการประกอบกิจการหรือการลงทุนทำให้มีผู้ประกอบการ ได้น้อยรายหรือมีการแข่งขันน้อย

(๒) กิจการที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(๓) กิจการอันเป็นสาธารณูปโภคที่รัฐต้องกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองประชาชน หรือ

(๔) กิจการอื่นที่รัฐต้องควบคุมหรือกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง ของชาติ

จ. องค์กรประชุม และการประชุมของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง บริษัทแต่งตั้ง โดยอนุโลม

ฉ. การตรากฎหมายที่จำเป็นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจหรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคสอง และมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานที่ได้รับตามมาตรา ๒๖ (๑๐) แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาพร้อมกับการเสนอรายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง เมื่อกฎหมายที่ตราขึ้นดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้นตามรายละเอียดที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน เว้นแต่กรณีที่เป็น การแปลงสภาพกิจการบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ การดำเนินการกับรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ให้เป็นไปตามกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับกับการจดทะเบียนบริษัทตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

ช. การจัดตั้งบริษัท (ร่างมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีอำนาจหรือสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ และมีได้มีกิจการที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบรายงานตามมาตรา ๓๐ แล้ว ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้น โดยให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนตามรายละเอียดที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมใดๆ อันเกี่ยวแก่การนั้น

ให้หุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นหุ้นที่มีการชำระค่าหุ้นเต็มมูลค่าแล้ว และให้กระทรวงการคลังถือหุ้นดังกล่าวไว้ทั้งหมด

LIRT

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและการจัดตั้งบริษัทมาใช้บังคับ

การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตามวรรคหนึ่ง ภายหลังจากจดทะเบียนบริษัทแล้ว ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔ ในระหว่างที่กระทรวงการคลังยังมีได้กระจายหุ้นตามหมวด ๔ มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่ว่าด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะพึงถือไว้ได้มาใช้บังคับ และให้ถือว่าความเห็นของกระทรวงการคลังอันเกี่ยวกับบริษัทนั้นเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น

ความเห็นของกระทรวงการคลังตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ ในวันจดทะเบียนบริษัท ให้บรรดาพนักงานของรัฐวิสาหกิจตามข้อเสนอแนวดำเนินงานตามมาตรา ๒๖ (๓) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นลูกจ้างของบริษัท

ให้พนักงานตามวรรคหนึ่ง ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์อื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม และให้ถือว่าอายุการทำงานของพนักงานดังกล่าวในรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นอายุการทำงานในบริษัท โดยไม่ถือว่าการเปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นบริษัทนั้นเป็นการเลิกจ้าง

ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของรัฐวิสาหกิจเดิมที่แปลงสภาพเป็นบริษัทยังคงอยู่ต่อไป โดยให้บริษัทมีฐานะเป็นนายจ้างร่วมกับรัฐวิสาหกิจเดิมหรือแทนรัฐวิสาหกิจเดิมแล้วแต่กรณี

ข. การโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ในวันที่ยื่นจดทะเบียนบริษัท ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจตามรายงานตามมาตรา ๒๖ (๒) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว โอนไปเป็นของบริษัท หรือเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

สิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ ตามกฎหมายที่ราชพัสดุหรือกฎหมายอื่น ให้บริษัทมีสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อไป แต่ต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

LIRT

สินทรัพย์ที่โอนให้บริษัทตามวรรคหนึ่ง มิให้รวมถึงที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มา ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงการคลัง แต่บริษัทมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุตามวรรคสอง

ในกรณีที่กระทรวงการคลังมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนี้ที่โอนไปเป็นของบริษัท ให้บริษัทเสียค่าธรรมเนียมการค้ำประกันให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลัง กำหนด

ข. การรับรองนิติกรรมที่รัฐวิสาหกิจได้ทำกับเอกชน (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการแปลงสภาพได้ทำนิติกรรมให้บุคคลอื่น ดำเนินกิจการใดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ที่มีอยู่ในขณะนั้น และมีใช่เป็นการให้บริการ ตามปกติ ให้นิติกรรมนั้นมีผลต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในนิติกรรมนั้น แต่รายได้ ที่ได้จากการนั้น ให้นำส่งกระทรวงการคลังตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

ค. การกำกับดูแลบริษัทภายหลังการแปลงสภาพ (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ก่อนที่จะแปลงสภาพหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงาน ของบริษัทให้เกิดประโยชน์แก่รัฐ จนกว่าบริษัทนั้นจะสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

๗.๔ หมวด ๔ การกระจายหุ้น (ร่างมาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๔๗)

ก. คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ เมื่อจะดำเนินการกระจายหุ้นของบริษัท ให้คณะกรรมการนโยบาย แต่งตั้งคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรี มีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทนั้น เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้บริหารของบริษัท และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านตลาดหุ้น ด้านการเงิน หรือด้านกิจการหรือการดำเนินการของบริษัท เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและ เลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่กรรมการตามมาตรา ๓๘ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้นในบริษัท ตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารของบริษัท

LIRT

ข. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท (ร่างมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๑)

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นต่อนักลงทุนสถาบันภายในประเทศ และนักลงทุนสถาบันต่างประเทศ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นให้แก่พนักงานของบริษัท

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นนอกจากกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๕) กำกับดูแลให้การขายหุ้นแก่ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการเป็นไปโดยเปิดเผย และมีการแข่งขันจากผู้สนใจร่วมทุน หากบริษัทประสงค์จะหาผู้ร่วมงานหรือดำเนินการในการประกอบกิจการของบริษัท

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ต้องมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมอบหมายก็ได้

ค. องค์กรประชุม และการประชุมของคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท และคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทแต่งตั้ง โดยอนุโลม

ง. หลักเกณฑ์การกระจายหุ้น (ร่างมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๐ หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๓๙ (๑) ต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การกระจายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป ให้ใช้กระบวนการสุ่มเลือกโดยวิธีการจัดสรรที่มีผลให้ผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยมีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรหุ้นก่อน หรือวิธีการจัดสรรอื่นที่ให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นรายย่อย และต้องกำหนดระยะเวลาในการจองซื้อหุ้นไว้อย่างเพียงพอ

(๒) การกระจายหุ้นให้แก่ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์หรือของสถาบันการเงินอื่น ผู้มีอุปการคุณ หรือบุคคลอื่นใด ให้ใช้กระบวนการเดียวกับ (๑)

LIRT

ในกรณีที่ในการกระจายหุ้นครั้งแรกยังไม่ถึงจำนวนสูงสุดที่จะพึงกระจายได้ตามมาตรา ๒๒ (๓) การกระจายหุ้นครั้งต่อ ๆ ไป ถ้าเป็นการกระจายหุ้นให้แก่ประชาชน บริษัทต้องดำเนินการตามหลักการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดถือหุ้นของบริษัทเกินร้อยละห้าของทุนจดทะเบียนของบริษัทนั้น เว้นแต่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๓๙ (๕) หรือผู้ถือหุ้นอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ บริษัทที่แปลงสภาพเพียงเพื่อการแปลงสภาพ หากประสงค์จะกระจายหุ้นในภายหลัง ให้ดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ การขายหุ้นของบริษัทหรือการไม่ซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจนมีผลให้สัดส่วนขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัทได้ตามมาตรา ๒๒ (๓) เปลี่ยนแปลงไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แต่ถ้การเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลทำให้บริษัทพ้นจากความเป็นรัฐวิสาหกิจให้กระทรวงการคลังและบริษัทร่วมกันดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

จ. ขั้นตอนการดำเนินการกระจายหุ้น (ร่างมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทเสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นครั้งแรกต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๔๓ แล้วให้บริษัทดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทตรวจสอบและรายงานผลการกระจายหุ้นของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการนโยบายและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายเปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๗.๕ หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

กำหนดอัตราโทษให้สอดคล้องกับหลักการชดเชยระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๘ ผู้ใดจงใจให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๗) อันเป็นเท็จ เพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ กรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทผู้ใด ไม่แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนหรือเข้าร่วมประชุมพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๖ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๑^๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินการใด ๆ ที่กระทำไปโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ แต่การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒^๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว หากบรรดาบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจใด ไม่ว่าจะได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีอำนาจหรือสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ ให้อำนาจและสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้อำนาจหรือสิทธิพิเศษใดเป็นอำนาจหรือสิทธิพิเศษที่บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดยังคงมีอยู่ต่อไปได้

อำนาจและสิทธิพิเศษที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้สิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

^๑ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน

^๒ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๑ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ที่อ้างในเชิงวรรค ๑

มาตรา ๕๓^๑ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้วให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๘ และหมวด ๔ การกระจายหุ้น มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวที่ยังไม่ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัท ให้แก่บุคคลอื่นด้วย

มาตรา ๕๔^๒ พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการตรากฎหมายเพื่ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจ และสิทธิพิเศษตามมาตรา ๘ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗

^๑ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๒ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ในอ้างเชิงบรรณ ๒

^๒ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๑ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ในอ้างเชิงบรรณ ๓

หน้าว่าง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๕๖๘ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และ ขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจสอบพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ทันภายในกำหนดเวลา

ในการตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ ดังต่อไปนี้

๑. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคัดเลือกรัฐวิสาหกิจเข้าสู่กระบวนการแปลงสภาพจนถึงการกระจายหุ้นให้แก่ประชาชนหรือบุคคลใด ๆ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

๑.๑ หมวด ๑ บททั่วไป กำหนดมูลค่าของรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป ประเภทของกิจการที่แปรรูปมิได้ การแปรรูปกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ ข้อห้ามในการโอนอำนาจของรัฐไปยังบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพ และการกระจายหุ้นของบริษัทหรือนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง

๑.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๓ หมวด ๓ การแปรรูป กำหนดวิธีการและขั้นตอนการจัดทำรายงานการศึกษาและข้อเสนอแนะการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของคณะกรรมการนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๑.๔ หมวด ๔ การแปลงสภาพ กำหนดให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับแนวทาง วิธีการ และหลักเกณฑ์การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจเสนอ เพื่อดำเนินการแปลงสภาพกิจการของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นในรูปแบบบริษัท และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจและการประกอบกิจการบางประเภทของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะต้องจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลก่อนการแปลงสภาพ ตลอดจนกำหนดให้โอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจไปเป็นของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพหรือเป็นของกระทรวงการคลัง รวมทั้งการโอนพนักงานไปเป็นลูกจ้างของบริษัท และการคุ้มครองสิทธิของคู่สัญญาของรัฐวิสาหกิจ ให้มีสิทธิดำเนินการต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัญญา

๑.๕ หมวด ๕ การกระจายหุ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นภายใต้หลักการสุ่มเลือกและการให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องเสนอคณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปได้

๑.๖ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษปรับและโทษจำคุกสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ให้ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับส่วนได้เสียในรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป เพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท

(๒) กรรมการตาม (๑) ที่ไม่แจ้งส่วนได้เสียหรือเข้าประชุมพิจารณาเรื่อง ที่ตนมีส่วนได้เสีย

(๓) กรรมการตาม (๑) ที่เข้าถือหุ้นหรือดำรงตำแหน่งในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพภายในสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง

๑.๗ บทเฉพาะกาล รับรองการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และให้นำบทบัญญัติที่กำหนดไว้มาใช้บังคับกับการกระจายหุ้นครั้งต่อ ๆ ไปของบริษัทที่เกิดจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจดังกล่าวด้วย

๒. ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี และความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๑ คณะรัฐมนตรี มีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของร่างพระราชบัญญัติที่ใช้คำว่า “แปรรูป” มีความเหมาะสมและสามารถสื่อความหมายครอบคลุมสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแล้วหรือไม่ เพียงใด

LIART

(๒) ถ้อยคำในร่างมาตรา ๗ ที่กำหนดกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูป มิได้ยังไม่ชัดเจน ดังนั้น อาจไม่เหมาะสมที่จะกำหนดห้ามเด็ดขาด ซึ่งการกำหนดให้แปรรูปได้แต่ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติน่าจะเหมาะสมกว่า

(๓) ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้ว เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่างมาตรา ๙/๑ จะเป็นอุปสรรคในการที่จะแยกบริษัทเป็นบริษัทย่อยหรือไม่

(๔) ลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามร่างมาตรา ๑๑ ควรให้หมายความรวมถึงผู้มีประโยชน์ทับซ้อน หรือมีข้อพิพาทกับรัฐวิสาหกิจที่จะแปรรูปด้วย

(๕) องค์ประกอบของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทตามร่างมาตรา ๒๕ ซึ่งกำหนดให้มีผู้แทนขององค์กรที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ไม่น้อยกว่าห้าปีจำนวนหนึ่งคน นั้น จะทำให้หาผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวได้ยาก และจำกัดอยู่ในวงแคบ จึงสมควรตัดออก

(๖) การกำหนดให้ต้องตราพระราชบัญญัติเพื่อโอนอำนาจที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ ไปให้แก่องค์กรกำกับดูแลกิจการ หรือการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลกิจการตามร่างมาตรา ๓๑ จะทำให้การแปลงสภาพไม่สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว

(๗) การกระจายหุ้นตามร่างหมวด ๕ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขรายละเอียดมาก ซึ่งอาจเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ สมควรพิจารณานำระเบียบเกี่ยวกับการกระจายหุ้นที่เคยใช้อยู่เดิมมาปรับปรุงให้รัดกุมยิ่งขึ้น น่าจะเหมาะสมกว่าการกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ

(๘) บทเฉพาะกาลตามร่างมาตรา ๕๓/๑ อาจไม่เป็นธรรมกับผู้ถือหุ้นที่เป็นเอกชนกรณีมีการขายหุ้นเพิ่มทุน

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็น ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดมูลค่าทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่จะนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแปรรูป ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า จะใช้มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาดปัจจุบันหรือราคาตลาดตามบัญชี นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบการพิจารณากำหนดมูลค่าทรัพย์สินด้วย

(๒) การกำหนดลักษณะของกิจการที่ไม่แปรรูปควรคำนึงถึงรัฐวิสาหกิจที่มีลักษณะของกิจการผูกขาดโดยธรรมชาติหรือกิจการที่กลไกตลาดไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ควรกำหนดรายชื่อรัฐวิสาหกิจที่จะดำเนินการแปรรูป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และประชาชนสามารถรับรู้ได้ตั้งแต่เริ่มต้น

LIART

๓. ร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดกิจการ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. รวมทั้งได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๓.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติใหม่เป็นว่า “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.” เนื่องจากสาระของร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้เป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนใด ๆ ในการกำหนดกิจการที่จะแปลงสภาพ โดยใช้คำว่า “แปลงสภาพ” แทนคำว่า “แปรรูป” (privatization) เนื่องจากการใช้คำว่า “แปรรูป” จะไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นเรื่องการแปลงทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด (corporatization) โดยการกระจายหุ้นภายหลังการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ต้องไม่มีผลเป็นการโอนความเป็นเจ้าของของรัฐในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

๓.๒ บทนิยาม

ตัดบทนิยามคำว่า “กิจการ” ออก เนื่องจากเป็นคำที่สามารถเข้าใจได้ตามความหมายทั่วไป ตัดบทนิยามคำว่า “การแปรรูป” และ “รัฐมนตรี” ออก เพราะเป็นคำที่ไม่ได้ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหาร” เพื่อให้เกิดความชัดเจนระหว่างพนักงานทั่วไปและผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ และปรับปรุงถ้อยคำในบทนิยามคำว่า “แปลงสภาพ” “กระจายหุ้น” และ “บริษัท” ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๔)

๓.๓ ประเภทของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพ

(๑) การกำหนดมูลค่าของรัฐวิสาหกิจ ได้ตัดเงื่อนไขเกี่ยวกับมูลค่าของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพตามร่างพระราชบัญญัตินี้ออก เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการวางหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่ารัฐวิสาหกิจจะมีสินทรัพย์มูลค่าเท่าใดก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องมีการแปลงสภาพก็สมควรที่จะต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อได้ตัดบทบัญญัติดังกล่าวออกแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าของรัฐวิสาหกิจ (ตัดร่างเดิมมาตรา ๖ ออก)

(๒) กิจการที่แปลงสภาพไม่ได้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีว่า เงื่อนไขดังกล่าวยังไม่ชัดเจน และอาจทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณาว่ากิจการใดมีลักษณะตามข้อหามานั้นหรือไม่จึงไม่ควรกำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม หากจะต้องกำหนดเรื่องนี้ไว้ สมควรใช้บังคับรวมถึงการตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดของรัฐวิสาหกิจด้วย (ร่างมาตรา ๖)

ส่วนข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้กำหนดรายชื่อของรัฐวิสาหกิจที่จะดำเนินการแปรรูปนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า โดยที่ในอนาคตอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมกิจการของรัฐวิสาหกิจ การระบุรายชื่อของรัฐวิสาหกิจไว้ในชั้นนี้จึงไม่เป็นการเหมาะสม

๓.๔ ขั้นตอนการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ โดยกำหนดกระบวนการเป็น ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่หนึ่ง การพิจารณาแนวทางการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจในเบื้องต้น ซึ่งในการนี้จะต้องมีการจัดทำรายงานผลการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน และให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่จะดำเนินการ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจึงเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจต่อไป

ขั้นตอนที่สอง การเตรียมการจัดตั้งบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว

ขั้นตอนที่สาม การกระจายหุ้นของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เมื่อมีการจดทะเบียนบริษัทแล้ว โดยมีคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทเป็นผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงการจัดแบ่งหมวดในร่างพระราชบัญญัตินี้เสียใหม่ พร้อมกับแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยจัดแบ่งหมวดเป็นดังนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๓ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๔ การกระจายหุ้น

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ และ

บทเฉพาะกาล

๓.๕ หลักทั่วไปในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(๑) การแปลงสภาพกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนและจำนวนบริษัทที่จัดตั้ง ได้ตัดเรื่องดังกล่าวออกจากหมวด ๑ บททั่วไป เนื่องจากการเสนอแนวทางการแปลงสภาพได้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติดังกล่าว (ร่างฯ เดิม มาตรา ๘)

(๒) การห้ามโอนอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัท ตัดเรื่องการไม่ให้โอนอำนาจในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ออก เนื่องจากอำนาจดังกล่าวเป็นของรัฐ

LIART

โดยเฉพาะที่ไม่สามารถโอนให้แก่องค์กรที่มีรูปแบบเป็นบริษัทได้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในกฎหมาย โดยได้เพิ่มบทบัญญัติให้ชัดเจนว่าสินทรัพย์ที่โอนไปให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นจากการแปลงสภาพนั้น มิให้รวมถึงที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงการคลัง แต่บริษัทยังคงมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวได้ต่อไปเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคสาม) ซึ่งหมายความว่า จะต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่กระทรวงการคลังด้วย นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้ว จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษหรือเอกสิทธิ์ใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้แก่รัฐวิสาหกิจ แม้ว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นจะถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบในบริษัทนั้นก็ตาม (ร่างมาตรา ๗)

(๓) การกระจายหุ้นของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง ปรับปรุงหลักการเดิม (ร่างฯ เดิม มาตรา ๙/๑ และมาตรา ๕๓/๑) โดยกำหนดให้นำหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามที่บัญญัติไว้มาใช้ในการกระจายหุ้นครั้งแรกของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้ง และมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจเท่านั้น (ร่างมาตรา ๘)

(๔) ค่าใช้จ่ายในการแปลงสภาพ เพิ่มการกำหนดให้รัฐวิสาหกิจรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการแปลงสภาพ แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขายหุ้นของกระทรวงการคลัง เพื่อให้เป็นไปตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอ โดยมีเหตุผลว่าการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมีค่าใช้จ่ายสูงและเป็น การดำเนินการเพื่อประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพโดยเฉพาะ จึงสมควรให้รัฐวิสาหกิจนั้น เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๙)

(๕) เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพิ่มการกำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้การดำเนินงานของบุคคลดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๖ คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(๑) องค์ประกอบ ตัดกรณีการเชิญรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณาร่วมประชุมเป็นกรรมการเฉพาะคราวออก เนื่องจากคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณานโยบายการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจในภาพรวม หากคณะกรรมการนโยบายฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาในเรื่องใดก็สามารถเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจงได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๒) ลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีที่เห็นควรเพิ่มลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้มีประโยชน์ทับซ้อนหรือมีข้อพิพาทกับรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพแล้วเห็นว่า ข้อจำกัดดังกล่าวมีขอบเขตที่กว้างมากจนอาจทำให้ไม่สามารถคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุดมาดำรงตำแหน่งได้ แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีส่วนได้เสียที่ไม่มีนัยสำคัญก็ตาม แต่ได้พิจารณาเพิ่มลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิว่า ต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เกิดจากการแปลงสภาพหรือบริษัทในเครือ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อห้ามที่กำหนดไว้ว่า กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไม่เกินสามปีจะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวมิได้ (ร่างมาตรา ๑๒) นอกจากนี้ ได้นำลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไปใช้บังคับกับอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๙) และคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แก้ไขกำหนดเวลาการแต่งตั้งภายในหกสิบวัน เป็นให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเร็ว เนื่องจากการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวเป็นเรื่องนโยบายที่ต้องพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งอาจใช้เวลานานกว่าหกสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ปรับปรุงการแบ่งอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะขององค์กร โดยกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายฯ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ควบคุมและกำกับดูแลด้านนโยบายการแปลงสภาพ และกำหนดให้สำนักงานฯ ปฏิบัติงานในรายละเอียดต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายฯ (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๗ การจัดทำรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ การเปิดเผยข้อมูล และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒)

(๑) รายงานผลการศึกษา ปรับปรุงรายละเอียดของรายงานผลการศึกษา ความเป็นไปได้และผลกระทบของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รายงานผลการศึกษาดังกล่าวมีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว โดยในการจัดทำรายงานผลการศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อาจดำเนินการเอง หรือมอบให้หน่วยงานเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ หรือจะให้หน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวเป็นที่ปรึกษาก็ได้

(๒) การเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพิ่มรายละเอียดในขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลรายงานผลการศึกษา โดยให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวเมื่อคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาแล้ว นอกจากนี้ ได้นำบทบัญญัติในร่างเดิมมาตรา ๒๓ เกี่ยวกับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากำหนดรวมไว้ในมาตราเดียวกัน เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเปิดเผยข้อมูล

๓.๘ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท

(๑) องค์ประกอบ ตัดผู้แทนนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคออก เนื่องจากจะมีนิติบุคคลดังกล่าวจำนวนน้อยมาก อาจทำให้ไม่สามารถจัดตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเพื่อดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ได้แก้ไขจำนวนและเงื่อนไขการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากเดิมที่กำหนดให้มีจำนวนสามคน โดยต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน ด้านการบัญชี และด้านกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน โดยไม่จำกัดจำนวนที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน ตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ตามจำนวนและความเชี่ยวชาญในแต่ละกรณีได้ตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๒๕)

(๒) อำนาจหน้าที่ ในการพิจารณากำหนดวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ได้เพิ่มเงื่อนไขในการรับฟังความคิดเห็นของพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการคุ้มครองผลประโยชน์ของพนักงานอย่างเพียงพอ และได้ตัดการเสนอรัฐมนตรีกำกับดูแลบริษัทที่จัดตั้งขึ้นออก เนื่องจากเป็นเรื่องที่คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจต้องเสนอไว้ในแนวทางในการแปลงสภาพอยู่แล้ว และไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งบริษัท (ร่างมาตรา ๒๖)

๓.๙ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท

(๑) กรณีที่ต้องมีการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ต้องจัดให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีใช้บริษัท โดยตัดกรณีกิจการที่มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองออก เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการโอนอำนาจดังกล่าวให้แก่บริษัทที่แปลงสภาพมาจากรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) การตรากฎหมายที่จำเป็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับความจำเป็นในการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหรือสิทธิพิเศษของรัฐวิสาหกิจหรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการแล้ว เห็นว่าการตรากฎหมายเพื่อการดังกล่าวยังคงจำเป็นต้องกำหนดไว้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของรัฐ ดังนั้น การโอนอำนาจหรือการจัดตั้งองค์กรเพื่อใช้อำนาจดังกล่าวจึงต้องตราเป็นกฎหมายอย่างใดก็ตาม เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการที่ไม่จำเป็น ได้แก้ไขให้คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องพร้อมกับรายงานของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท เนื่องจากเรื่องดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) การจัดตั้งบริษัท ปรับปรุงรายละเอียดในขั้นตอนและวิธีการดำเนินการจัดตั้งบริษัท โดยได้แบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็นสองกรณีตามลักษณะของรัฐวิสาหกิจที่

จะแปลงสภาพ ได้แก่ กรณีที่ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับอำนาจหรือสิทธิพิเศษและไม่ต้องมีองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการ ให้จดทะเบียนบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดได้ทันทีเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติรายงานของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน ส่วนการยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น ได้กำหนดให้มีการตรากฎหมายขึ้น โดยเฉพาะอีกฉบับ ตามความประสงค์ของผู้แทนกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๓๑)

- สำหรับกรณีที่ต้องมีการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการนั้น ได้กำหนดให้จดทะเบียนบริษัทได้เมื่อได้ตรากฎหมายดังกล่าวแล้ว เพื่อให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่บริษัทที่แปลงสภาพจะกระทำเสียก่อน และการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่เหมาะสม โดยให้ดำเนินการยกเลิกรัฐวิสาหกิจนั้นในคราวเดียวกัน เว้นแต่เป็นกรณีที่แปลงสภาพกิจการบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งยังจำเป็นต้องคงสภาพรัฐวิสาหกิจเดิมไว้ต่อไปเพื่อประกอบกิจการที่เหลือ จะต้องตรากฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๒)

(๔) การโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ ตัดการกำหนดให้ตราพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา เพื่อโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ ออก เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือสิทธิพิเศษ จึงไม่ต้องตรากฎหมายขึ้นเป็นการเฉพาะ (ร่างฯ เดิม มาตรา ๓๑/๑) และโดยที่ก่อนการจดทะเบียนบริษัท คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทได้จัดทำรายงานซึ่งแสดงวิธีการแบ่งกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจภายหลังการแปลงสภาพไว้แล้ว จึงกำหนดให้ดำเนินการโอนตามรายงานดังกล่าวได้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ ได้เพิ่มเรื่องการโอนที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาจากการเวนคืนให้แก่กระทรวงการคลัง และให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวโดยเสียค่าตอบแทนเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๓๓)

(๕) การรับรองนิติกรรมที่รัฐวิสาหกิจได้ทำกับเอกชนในฐานะหน่วยงานทางปกครอง เพิ่มเติมรายละเอียดว่า นิติกรรมที่จะรับรองให้มีผลใช้บังคับต่อไปได้ในร่างมาตรา ๓๖ หมายถึงการทำนิติกรรมที่รัฐวิสาหกิจได้ใช้อำนาจทางปกครอง เช่น การอนุญาตหรือการให้สัมปทานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น เพื่อเป็นการแยกออกจากการโอนสิทธิตามสัญญาหรือนิติกรรมอื่น ๆ ที่รัฐวิสาหกิจทำในเชิงธุรกิจทั่วไป ซึ่งโอนไปโดยผลของกฎหมายตามร่างมาตรา ๓๓ และได้เพิ่มเติมให้รายได้จากการทำนิติกรรมเช่นว่านั้นตกเป็นรายได้แผ่นดินเนื่องจากการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพเป็นบริษัทแล้วไม่มีอำนาจทางปกครองใด ๆ ต่อไป นอกจากนี้ ได้ตัดเรื่องกฎหมายที่จะมีขึ้นในอนาคตที่กำหนดให้เอกชนต้องขออนุญาตหรือขอสัมปทานออก เพราะเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาและบัญญัติในกฎหมายที่จะตราขึ้นตามความเหมาะสมของเรื่องอยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๓๖)

(๖) การกำกับดูแลบริษัทภายหลังการแปลงสภาพ เพิ่มการระบุนิติกรรมที่กำกับดูแลบริษัทว่าต้องเป็นรัฐมนตรีที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจก่อนการแปลงสภาพหรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติตามที่ผู้แทน กระทรวงการคลังเสนอ และเพิ่มหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลว่าต้องคำนึงถึงประโยชน์แก่รัฐ เพื่อเป็น กรอบในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีนั้น (ร่างมาตรา ๓๗)

- ๓.๑๐ การกระจายหุ้นของบริษัท

(๑) คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท แก่ไขผู้มีอำนาจแต่งตั้ง กรรมการในคณะกรรมการนี้ จากคณะรัฐมนตรีเป็นคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็น ผู้แต่งตั้ง เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินการ แก่ไของค์ประกอบของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากเดิม ที่จำกัดว่าต้องมีผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน เป็นมีผู้เชี่ยวชาญไม่เกินสามคน เพื่อความ ยืดหยุ่นในการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับการกระจายหุ้น และตัดผู้แทนพนักงานของบริษัท ออกจากองค์ประกอบของคณะกรรมการ เนื่องจากการกระจายหุ้นเป็นเรื่องในการดำเนินงานของ บริษัท และพนักงานได้รับความคุ้มครองในชั้นการจัดทำรายงานของคณะกรรมการนโยบาย แปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่เสนอคณะรัฐมนตรีไว้แล้วว่า ต้องระบุสัดส่วนของหุ้นในบริษัทที่จะกระจายได้ (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) หลักเกณฑ์การกระจายหุ้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับความเหมาะสมในการกำหนดหลักเกณฑ์การกระจาย หุ้นไว้ในร่างพระราชบัญญัติแล้วเห็นว่า เนื่องจากผู้แทนกระทรวงการคลังได้ยืนยันให้กำหนดไว้เป็น หลักการในกฎหมาย เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนในการกระจายหุ้นอย่างเป็นธรรมและ ไม่มีการเอื้อประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลใด ดังนั้น จึงได้คงการกำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้น ดังกล่าวไว้ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมสาระให้ถูกต้องและชัดเจน ดังนี้

(ก) ตัดกรณีการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยออก เนื่องจากการกระจายหุ้นครั้งแรกเป็นการเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป ซึ่งจะยังไม่มี การซื้อขายหุ้นของ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ จนกว่าจะมีการนำหุ้นของบริษัทไปจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน เพื่อทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว (ร่างมาตรา ๓๙)

(ข) กำหนดให้การกระจายหุ้นครั้งต่อ ๆ ไปภายในกรอบจำนวนหุ้น สูงสุดที่พึงกระจายได้ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามรายงานของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพ รัฐวิสาหกิจ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการกระจายหุ้นครั้งแรก เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการดำเนินการโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่สำหรับการกระจายหุ้นทุกครั้ง (ร่างมาตรา ๔๐)

(ค) เพิ่มกรณีรัฐวิสาหกิจที่ได้แปลงสภาพเพียงเพื่อเปลี่ยนรูปแบบ การดำเนินการเป็นบริษัท โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีในการแปลงสภาพขณะนั้นไม่ได้ประสงค์จะ

การกระจายหุ้น หากต่อมาภายหลัง จะมีการกระจายหุ้นในบริษัท ก็ต้องเสนอหลักการให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติและดำเนินการกระจายหุ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร่างพระราชบัญญัติ นี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(ง) เพิ่มกรณีที่บริษัทจะกระจายหุ้นจนทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของรัฐ ต่ำกว่าสัดส่วนขั้นต่ำที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้ในการเสนอของคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพ รัฐวิสาหกิจ ให้ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี แต่ถ้าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้ บริษัทพ้นจากสภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน ร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗)

๓.๑๑ บทกำหนดโทษ

ได้แก้ไขอัตราโทษสำหรับความผิดที่กำหนดไว้ในร่างฯ เดิม ให้เท่ากัน โดยกำหนดอัตราโทษจำคุกและอัตราโทษปรับเป็นหนึ่งแสนบาท โดยเทียบเคียงกับบทกำหนดโทษใน มาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการชดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๓.๑๒ บทเฉพาะกาล

ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการใด ๆ ที่กระทำไปโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วย ทุนรัฐวิสาหกิจ โดยให้การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๑)

(๒) อำนาจหรือสิทธิพิเศษตามร่างมาตรา ๗ ที่บริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจมีอยู่ ไม่ว่าจะ ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้สิ้นสุดลงเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้อำนาจหรือสิทธิ พิเศษใดเป็นอำนาจหรือสิทธิพิเศษที่บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดยังคงมีอยู่ต่อไปได้ โดยอำนาจและ สิทธิพิเศษที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะสิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพ การเป็นรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๓) เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ และหมวด ๔ การกระจายหุ้น มา ใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวที่ยังไม่ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคล อื่นด้วย

(๔) ให้พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติ ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับ

อำนาจและสิทธิพิเศษตามร่างมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามร่าง
มาตรา ๒๗

อนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดประชุมร่วมกับผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้แทนตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และผู้แทนบริษัท ปตท. เคมิคอล
จำกัด (มหาชน) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะกรรมการ
กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

รัฐวิสาหกิจไทย

ประวัติความเป็นมา^๑

ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา คณะราษฎรก็ได้กลายเป็นชนชั้นปกครองใหม่ที่ควบคุมอำนาจทางการเมือง การทหาร และทรัพยากรทั้งหมดของรัฐในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมทุนของรัฐ และเป็นผู้ออกกฎหมายต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความชอบธรรมแก่การจัดสรรทรัพยากรเหล่านั้น คณะราษฎรได้นำทุนของรัฐไปสร้างรัฐวิสาหกิจ และบริษัทกึ่งราชการขึ้นจำนวนหนึ่งโดยรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และอยู่ภายใต้การบริหารงานของข้าราชการที่มาจากคณะราษฎร หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับคณะราษฎร

การใช้ทรัพยากรทางการเงินของรัฐมาสร้างรัฐวิสาหกิจขึ้นนี้ คณะราษฎรได้สร้างวิสาหกิจทางการเงิน อันได้แก่ ธนาคารเอเชีย ธนาคารมณฑล และบริษัทไทยเศรษฐกิจ ประกันภัย วิสาหกิจทางอุตสาหกรรม อันได้แก่บริษัทข้าวไทย บริษัทประมงไทย บริษัทเดินเรือไทย และบริษัทไทยเดินเรือทะเล ส่วนวิสาหกิจทางด้านพาณิชย์กรรม ได้แก่ บริษัทค้าพืชผลไทยและบริษัทพืชกลีกรวม เป็นต้น วิสาหกิจต่างๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นภาคการเงิน ประกันภัย การเดินเรือ หรือพาณิชย์กรรมหลังสงครามโลกครั้งที่สองรัฐบาลจัดตั้งรัฐวิสาหกิจขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อบูรณะฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมให้เจริญก้าวหน้าเพื่อจัดทำกิจการที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และกิจการที่มีผลโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศเพื่อดำเนินการด้านอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านอุปโภคบริโภคของประชาชนให้เพียงพอ เพื่อประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสงคราม เช่น เชื้อเพลิง เป็นต้น รวมทั้งเพื่อดำเนินกิจการที่เป็นบริการประชาชนที่ภาคเอกชนยังไม่มีความพร้อมทั้งในด้านเงินทุนและความสามารถ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ได้มีการตรากฎหมายสำคัญฉบับหนึ่งเพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ คือ พระราชบัญญัติองค์กรของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ที่ได้จัดตั้งหน่วยงานต่างๆ ขึ้นมาหลายแห่ง ซึ่งมีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ องค์กรการขนส่งมวลชนกรุงเทพ องค์กรแบดเดอรี องค์กรแก้ว องค์กรกำจัดน้ำเสีย เป็นต้น

จากนั้นมาก็มีรัฐวิสาหกิจเกิดขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งปัจจุบันมีรัฐวิสาหกิจที่ กระทรวงการคลังเป็นผู้กำกับดูแล (ไม่รวม “บริษัทลูก” ของรัฐวิสาหกิจเหล่านี้) รวมทั้งสิ้น ๕๗ แห่ง รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นมาก็ด้วยเหตุผลหลายประการแตกต่างกันไป เช่น เหตุผลทางเศรษฐกิจ การคลัง ความมั่นคง ในบางกรณีอาจเป็นเหตุผลที่กล่าวมานี้ หลายประการ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

รวมกันก็เป็นได้ เหตุผลในการมีรัฐวิสาหกิจสามารถแยกเป็น ๒ กรณี คือ เหตุผลทั่วไปและเหตุผลเฉพาะสำหรับประเทศไทย

ความหมาย

รัฐวิสาหกิจ (ภาษาอังกฤษใช้คำว่า **government corporation** หรือ **government-owned corporation** หรือ **state enterprise**) เป็นองค์การธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือถือหุ้นอยู่มากกว่าร้อยละห้าสิบ^๖

คำจำกัดความรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย

รัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒^๗

(ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

^๖ จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๖ ตอนที่ ๕๘ หน้า ๔๕๗ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๒

รายชื่อรัฐวิสาหกิจไทย แยกตามกฎหมายจัดตั้ง^๔

จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๒ แห่ง

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- การไฟฟ้านครหลวง
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- การรถไฟแห่งประเทศไทย
- การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย
- การประปานครหลวง
- การประปาส่วนภูมิภาค
- องค์การจัดการน้ำเสีย
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- องค์การเภสัชกรรม
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- องค์การสะพานปลา
- การกีฬาแห่งประเทศไทย
- ธนาคารออมสิน
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
- บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา จำนวน ๑๔ แห่ง

- องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
- สถาบันการบิณฑลเรือน
- องค์การเบตเตอร์
- องค์การพอกหนัง

^๔ อ้างแล้วใน ๑ แก้วไขล่าสุด วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๐๐๗

- องค์การสวนพฤกษศาสตร์
- องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- องค์การสวนยาง
- องค์การตลาดเพื่อการเกษตรกร
- องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
- องค์การตลาด
- องค์การสวนสัตว์
- องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

จัดตั้งโดยประกาศคณะปฏิวัติ จำนวน ๒ แห่ง

- การเคหะแห่งชาติ
- การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

**จัดตั้งโดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
จำนวน ๑๕ แห่ง**

- บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ขนส่ง จำกัด
- บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด
- บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด
- บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
- บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
- บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
- บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
- บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)
- บริษัท สหโรงแรมไทยและการท่องเที่ยว จำกัด
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด
- บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

จัดตั้งโดยระเบียบ หรือข้อบังคับ จำนวน ๕ แห่ง

- โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
- องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

LIART

- โรงงานไฟ กรมสรรพสามิต
- โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สำนักงานขนานเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์

จัดตั้งโดยพระราชกำหนด จำนวน ๑ แห่ง

- บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

-

แนวคิดเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ^{*}

ความทั่วไป

รัฐวิสาหกิจในประเทศไทยแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ นิติบุคคลมหาชน และ นิติบุคคลเอกชน

กลุ่มที่เป็นนิติบุคคลมหาชน

กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่จัดตั้งโดยกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พุทธศักราช ๒๔๘๙ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นต้น กลุ่มนี้โดยหลักแล้วจะมีอำนาจรัฐและสิทธิพิเศษจากรัฐต่าง ๆ อยู่ในมือไม่มากนักน้อย เช่น อำนาจในการปักเสาไฟฟ้าในที่ดินเอกชน อำนาจพาดสายไฟฟ้าผ่านที่ดินของเอกชน อำนาจในการตัดต้นไม้ของเอกชนที่โคมาระเกาะระสายไฟฟ้า หรือสิทธิในการใช้ทรัพย์สินของราชพัสดุ

กลุ่มที่เป็นนิติบุคคลเอกชน

กลุ่มนี้จะจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เหมือนบริษัทเอกชนทั่วไป มีทุนจดทะเบียน มีหุ้น มีทรัพย์สินเป็นของตัวเอง เช่น ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน การบินไทย (จำกัด) มหาชน โดยหลักแล้วกลุ่มนี้จะไม่มีการบริหารในการบังคับเอากับเอกชนทั่วไปเหมือนกลุ่มแรก และการดำเนินงานจะเป็นเหมือนบริษัทเอกชน

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ตามความหมายที่ใช้กันปัจจุบัน คือ การขายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่รัฐถืออยู่ให้แก่เอกชนจนรัฐถือหุ้นน้อยกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ (ดังนั้น การขายหุ้นในรัฐวิสาหกิจในปัจจุบันจึงยังไม่ใช่การแปรรูปตามนัยทางกฎหมาย) แต่เพื่อความสะดวก ขอเรียกกระบวนการขายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่เกิดขึ้นตอนนี้ว่า “การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ”

ปัญหาประการแรกสุด คือ รัฐวิสาหกิจกลุ่มแรกไม่มีทุนจดทะเบียน ไม่มีหุ้น ดังนั้น ในการขายจึงไม่สามารถขายได้ทันทีเหมือนรัฐวิสาหกิจในกลุ่มที่สอง ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เป็นเครื่องมือทางกฎหมายในการนำเอารัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลมหาชนมาเข้ากระบวนการแปลงสภาพให้กลายเป็นรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลเอกชนเสียก่อน จึงจะสามารถขายหุ้นให้เอกชนได้ แต่ไป ๆ มา ๆ กลับมีการใช้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจไปแปรรูปรัฐวิสาหกิจทั้งกระบวนการ จึงเป็นผลให้เป็นอย่างที่เห็นทุกวันนี้

* ที่มา: http://nazkull.blogspot.com/2005/11/blog-post_22.html

มูลเหตุของการแปรรูปตามกฎหมายมหาชน

ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีที่มาที่ไป ต้องมีเหตุเกิดขึ้นก่อนแล้วจึงมีผลตามมา การแปรรูปรัฐวิสาหกิจก็เช่นกัน เหตุของการแปรรูปสามารถสรุปออกมาได้ดังนี้

ประการแรก ความล้มเหลวในการดำเนินงานภายในของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลมหาชน ไม่ว่าจะเป็นการยึดติดกับ กฎ ระเบียบทางราชการ ทั้งๆ ที่ความจริงแล้วองค์การของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจก่อตั้งขึ้นมาเพื่อหลีกเลี่ยงกฎ ระเบียบอันหยุ่มหยมของระบบราชการ เพื่อให้มีความคล่องตัวเหมือนการดำเนินงานของเอกชน แต่ในความเป็นจริงแล้วกลับไม่เป็นเช่นนั้น รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งถูกควบคุมโดยหน่วยงานของรัฐต่างกัน มากกว่า ๒ แห่งขึ้นไป ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็มีกฎ ระเบียบเป็นของตนเอง เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ สำนักงบประมาณ ฯลฯ จะทำอะไรก็ต้องเปิดดูระเบียบก่อนถึงจะทำได้

ประการที่สอง ความไม่คล่องตัวในการทำธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น ธนาคารออมสิน เป็นรัฐวิสาหกิจในกลุ่มแรก จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๔๘๔ อยากจะทำธุรกิจประกันชีวิต แต่ทำไม่ได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติออมสิน พ.ศ. ๒๔๘๔ ไม่ได้ให้มีอำนาจทำธุรกิจประกันชีวิต แต่ถ้าจะต้องไปแก้กฎหมาย โดยทำเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ต้องผ่านสภาอีกประมาณ ๒-๓ ปี แต่ในขณะเดียวกัน ธนาคารกรุงไทย (จำกัด) มหาชน เป็นรัฐวิสาหกิจในกลุ่มที่สอง จะทำธุรกิจประกันชีวิตสามารถทำได้โดยไม่ต้องแก้กฎหมาย อย่างมากก็แก้หนังสือรับรองบริษัท โดยไปจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ไม่เกิน ๒ เดือนก็เสร็จ ดังที่เห็นธนาคารกรุงไทยจับมือกับกลุ่มบริษัทอีกซ่าจากฝรั่งเศส ทำธุรกิจประกันในนาม “กรุงไทยอีกซ่า”

ประการที่สาม การขาดทุนของรัฐวิสาหกิจ ทำให้รัฐต้องใช้งบประมาณแผ่นดินเข้าไปอุดรัฐวิสาหกิจเหล่านั้น ปีๆ หนึ่งเป็นจำนวนไม่น้อย โดยจำนวนเงินดังกล่าวยังไม่นับรวมหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่รัฐเข้าไปค้ำประกันให้ ถ้ารัฐวิสาหกิจไม่มีเงินจ่าย รัฐก็ต้องจ่ายแทน

ประการที่สี่ กระแสทุนนิยมเสรีที่ประเทศไทยไม่อาจต้านทานไว้ได้ ยังไงซักวันหนึ่งก็ต้องเปิดเสรีให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจแข่งขันกับรัฐวิสาหกิจ และหากให้รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันนี้ ดำเนินธุรกิจแข่งขันกับบริษัทเอกชน หรือบริษัทต่างชาติแล้ว คงจะคาดเดาผลได้ว่าเป็นอย่างไร

ประการที่ห้า หลักการเสรีนิยมบอกว่า การแข่งขันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นหากแปรรูปออกไปเพื่อให้เอกชนเข้ามาแข่งขันได้ จะทำให้รัฐวิสาหกิจทั้งหลายเกิดการตื่นตัว ต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของตน ผลที่ตามมาคือ ประชาชนได้รับการบริการที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นมูลเหตุหลักในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ยังไม่รวมมูลเหตุรอง เช่น ข้อผูกพันที่ไทยเราทำไว้กับองค์การโลกบาล เช่น IMF หรือแปรรูปเพื่อนำเงินที่ได้ไปลงทุน ทำอย่างอื่น หรือเพิ่มมูลค่าการซื้อขายในตลาดหุ้น

กระบวนการแปรรูปที่ควรจะเป็น

ขั้นตอนแรกสุด การเลือกทางเดินของรัฐวิสาหกิจว่ากิจการใดที่รัฐควรจะทำต่อไป - ถ้าจะทำต่อไปในรูปแบบใด จะเป็นรัฐวิสาหกิจกลุ่มแรกหรือกลุ่มที่สอง กิจการใดรัฐควรจะขายทิ้งไปเลย ไม่ควรดำเนินการอีกต่อไปแล้ว เช่น กิจการสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รัฐควรดำเนินการต่อไป แต่หากให้เป็นรัฐวิสาหกิจกลุ่มแรกอาจมีปัญหา ด้านการดำเนินงานจึงควรแปรสภาพให้เป็นรัฐวิสาหกิจในกลุ่มที่สองเสียก่อนน่าจะเหมาะสม แต่รัฐจะต้องมีอำนาจในการควบคุมการดำเนินงาน ควบคุมราคาได้ ซึ่งการเลือกเส้นทางเดิน ควรจะเป็นอำนาจของรัฐสภาซึ่งถือเป็นผู้แทนของประชาชนในการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่สอง เมื่อเลือกกิจการที่จะแปรรูปได้แล้ว ก็ต้องเข้ากระบวนการ แยกส่วนรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะต้องแยกเอาลักษณะพิเศษ ๓ ประการออกมา

ลักษณะพิเศษประการแรก ดังที่ได้กล่าวว่า รัฐวิสาหกิจที่อยู่ในกลุ่มแรก ที่เป็นนิติบุคคลมหาชนมีอำนาจรัฐที่จะบังคับเอากับเอกชนได้ หากแปรสภาพเป็นนิติบุคคล เอกชนแล้วจะต้องไม่มีอำนาจมหาชนหลงเหลืออยู่ในกิจการที่แปรสภาพออกมา เช่น การไฟฟ้า มีอำนาจปักเสา พาดสายไฟฟ้าผ่านที่ดินเอกชน หรืออำนาจในการเวนคืนที่ดิน เป็นต้น

ลักษณะพิเศษประการที่สอง รัฐวิสาหกิจที่อยู่ในกลุ่มแรกบางแห่ง มีลักษณะผูกขาดตามธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงการผูกขาดที่เกิดจากสภาพของรัฐวิสาหกิจ เช่น ในกิจการไฟฟ้า เอกชนก็สามารถผลิตไฟฟ้าแข่งกับการไฟฟ้าได้ แต่การจะนำไฟฟ้าที่ผลิตได้ ไปส่งให้ถึงประชาชน ต้องอาศัยเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้าเท่านั้น เพราะหากจะตั้งเสาไฟฟ้าขึ้นใหม่ ต้องใช้เงินลงทุนที่สูงมากก็ไม่คุ้ม หรือแม้หากมีเงินมากก็ตั้งเสาไฟฟ้าไม่ได้เพราะไม่มีอำนาจ ในการตั้งเสาไฟฟ้าหรือพาดสายไฟฟ้าผ่านที่ดินของเอกชนอื่น จึงทำให้การไฟฟ้าเป็นผู้ผูกขาด การผลิตไฟฟ้าไปโดยปริยาย ซึ่งหากปล่อยให้เป็นอย่างนั้นการแปรสภาพออกไปคงไม่เกิด ประโยชน์อันใด เพราะไม่เกิดการแข่งขัน

ลักษณะพิเศษประการที่สาม ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจใช้ ประโยชน์จากที่ราชพัสดุของรัฐ หรือใช้ที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินอยู่ หากจะแปรสภาพ ออกไปต้องให้แบ่งให้ชัดเจนว่าส่วนไหนเป็นของรัฐวิสาหกิจ ส่วนไหนเป็นของแผ่นดิน ยกตัวอย่างการไฟฟ้าอีกครั้ง การไฟฟ้าใช้เขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้า แต่เขื่อนต้องเป็นสาธารณะ สมบัติของแผ่นดินเท่านั้น เพราะเขื่อนไม่ได้ทำหน้าที่ผลิตกระแสไฟฟ้าอย่างเดียวเท่านั้น ยังทำหน้าที่เก็บกักน้ำไว้ใช้หน้าแล้งอีก

LIART

ขั้นตอนที่สาม หากมีคำถามว่าเมื่อแยกลักษณะพิเศษของรัฐวิสาหกิจแล้ว จะเอาไปไว้ที่ไหน จึงมีการเอาไปฝากไว้กับองค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่เพื่อรับผิดชอบ เรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ ที่เรียกว่าองค์กรกำกับดูแลอิสระรายสาขา ซึ่งองค์กรพวกนี้ นอกจากจะทำหน้าที่ถืออำนาจรัฐ ถือทรัพย์สินของรัฐ (เพื่อเอกราชรายได้ต้องการใช้อำนาจดังกล่าว ก็ต้องมาขออนุญาตกับองค์กรนี้) ยังทำหน้าที่กำกับดูแลการแข่งขันให้เกิดความเป็นธรรม ทั้งต่อบริษัทที่ประกอบกิจการด้วยกัน และกับรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปไปด้วย และให้เป็นธรรม กับประชาชนด้วย รวมไปถึงสามารถควบคุมราคาได้ด้วย

ขั้นตอนที่สี่ ตีราคารัฐวิสาหกิจ โดยดูมูลค่าทรัพย์สิน ผลประกอบการ กิจการที่ทำ แนวโน้มของผลประกอบการ และอื่นๆ ซึ่งไม่ทราบว่าจะคิดกันเท่าไร แต่เรื่องนี้ มีผลกับส่วนได้เสียของผลประโยชน์ประเทศชาติ เช่น สมมุติตีราคาหุ้นการไฟฟ้าหุนละ ๓๒ บาท แต่พอขายจริงราคากลับสูงถึง ๑๐๐-๒๐๐ บาท ซึ่งหากความแตกต่างของราคา ดังกล่าว เป็นจำนวนหลักหน่วยคงพอยอมรับกันได้ แต่หากราคาต่างกันมากดังที่ยกตัวอย่าง รัฐเสียประโยชน์ ดังนั้นการตีราคาหุ้นจึงเป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง เคยมีผู้เสนอว่า ควรจ้างบริษัทเอกชน ๕ บริษัท วัตถุประสงค์เพื่อไม่ให้บริษัทใดบริษัทเดียวกุมอำนาจตีราคา ซึ่งอาจเกิดการบิดเบือนราคาได้ โดยตัดราคาที่สูงสุดกับต่ำสุดออกไปแล้วพิจารณาราคา ที่เหลืออยู่จะได้ราคาที่น่าจะเหมาะสมที่สุด

ขั้นตอนที่ห้า กำหนดให้หุ้นที่รัฐถือเป็นหุ้นพิเศษที่เรียกว่าหุ้นทอง(Golden share) หุ้นทองนี้เป็นหุ้นที่ใครถือคนนั้นมีอำนาจบริหารในกิจการ หรืออย่างน้อยที่สุดต้องมี อำนาจยับยั้งการบริหารที่ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อประชาชน ที่เรียกว่าอำนาจ veto โดยหุ้นทองดังกล่าวรัฐไม่สามารถจำหน่ายโอนได้ ดังนั้นแม้ว่าใครจะถือหุ้นมากเท่าไร แต่ถ้าวรัฐถือหุ้นทองอำนาจในการบริหารกิจการก็ยังอยู่ที่รัฐ

หากทำได้ตามขั้นตอนที่ว่า เราจะได้รัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลเอกชนเหมือน บริษัทเอกชน ที่รัฐสามารถควบคุมการบริหารงานได้ มีประสิทธิภาพในการแข่งขันกับเอกชนอื่น และจะมีองค์กรกำกับดูแลรายสาขาทำหน้าที่ควบคุมการแข่งขัน รวมถึงควบคุมราคาให้เกิด ความเป็นธรรมมากที่สุด

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑)

สำนักงานเลขาธิการสภา ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	181
วันที่.....	18 ก.พ. 2550
เวลา.....	16.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๑๒๖๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

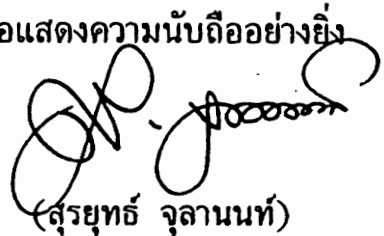
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
เงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(0/0.877/ค/ศ) www.cabinet.thaigov.go.th

Legislative Institutional Repository of Thailand

(๒)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๔๔๙/๒๕๕๐

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการการนำทุน
บางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทจำกัดหรือบริษัท
มหาชนจำกัด ยังกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นในการ
รักษาประโยชน์สาธารณะไม่ครบถ้วน สมควรกำหนดเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การเปลี่ยนสภาพ
รัฐวิสาหกิจขึ้นเสียใหม่ โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น มีการจัดทำรายงาน
ผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน
การแยกอำนาจและสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ตามกฎหมายออกจากบริษัทจำกัดหรือ
บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น การกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจที่นำมาเปลี่ยนสภาพ
และการกระจายหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นแก่ประชาชนหรือบุคคลใด ๆ
อันจะทำให้การนำรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพให้เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ สร้างความเป็นธรรมในการแข่งขัน
ทางการค้า ตลอดจนคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การแปลงสภาพ
รัฐวิสาหกิจ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นจาก
การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

“แปลงสภาพ” หมายความว่า เปลี่ยนสภาพทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ
ที่มีใช้บริษัทให้เป็นบริษัท

“กระจายหุ้น” หมายความว่า เสนอขายหุ้นของบริษัทต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ

LIRT

“ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งร่วมงานหรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เลขานุการ และบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ กิจการของรัฐวิสาหกิจดังต่อไปนี้จะแปลงสภาพมิได้

(๑) กิจการซึ่งโดยสภาพของกิจการหรือการลงทุนทำให้ไม่มีการแข่งขันในตลาด

(๒) กิจการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การตั้งบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นใดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง เพื่อดำเนินกิจการตาม (๑) หรือ (๒) จะกระทำมิได้

มาตรา ๗ ในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจจะโอนอำนาจในการอนุมัติ การอนุญาต การให้ความเห็นชอบ การรับจดทะเบียน การรับแจ้ง การรับรอง หรือการออกคำสั่งทางปกครองอื่นใด หรือสิทธิพิเศษที่รัฐวิสาหกิจนั้นมีอยู่ตามกฎหมายก่อนการแปลงสภาพ ไปให้แก่บริษัทไม่ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการใช้มาตรการบังคับทางปกครองอันเนื่องมาจากการออกคำสั่งทางปกครองที่ได้กระทำไปก่อนการแปลงสภาพ

ในกรณีที่มีกฎหมายใดบัญญัติยกเว้นไม่ให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจในลักษณะที่เป็นสิทธิพิเศษหรือเอกสิทธิ์ มิให้ถือว่าบริษัทเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนั้น แม้ว่ากระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจอื่นจะถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเกินร้อยละห้าสิบก็ตาม

มาตรา ๘ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น ถ้าบริษัทนั้นมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ การกระจายหุ้นของบริษัทนั้นให้แก่ประชาชนต้องดำเนินการตามหลักการตาม มาตรา ๔๐

LIART

มาตรา ๙ ในการดำเนินการเพื่อแปลงสภาพและกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจใด ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจนั้น แต่ไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายในการขายหุ้นที่เป็นหุ้นของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการ ในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท และคณะกรรมการกระจายหุ้นของ บริษัท เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็น รองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงาน บริหารหนี้สาธารณะ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและ เลขานุการ

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง
- (๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการบริหาร จัดการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการ หรือเป็นผู้มี ประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาสามปี ก่อนวันแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายคราวใด หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่พิจารณา กรรมการผู้นั้นต้องแจ้งการมีส่วนได้เสียของตนต่อที่ประชุม และจะเข้าประชุมในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

(๒) กำหนดเนื้อหาและขอบเขตแห่งเนื้อหาในการจัดทำรายงานผลการศึกษา

ความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๒

(๓) เสนอแนวทางการกำกับดูแลและการจัดให้มีองค์กรกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๔) เสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นของบริษัทต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ได้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา ๑๑ จะกระทำการดังต่อไปนี้มิได้

(๑) ถือหุ้นของบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท

(๒) ถือหุ้นของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท

(๓) ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นใดที่มีอำนาจในการบริหารจัดการของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัทหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท

(๔) เป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาการจัดจำหน่ายหุ้น ผู้รับประกันการจัดจำหน่ายหุ้น หรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้นของบริษัท หรือของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมงานหรือดำเนินการกับบริษัท หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดในเครือของบริษัท

LIRT

หมวด ๓
การแปลงสภาพ

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นสมควรดำเนินการเพื่อแปลงสภาพกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของรัฐวิสาหกิจใด ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจดำเนินการเพื่อให้มีการศึกษาและจัดทำรายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบในด้านต่าง ๆ ของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

รายงานผลการศึกษิตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของรัฐวิสาหกิจ และรายละเอียดของกิจการทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจนั้น
(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น ซึ่งต้องระบุด้วยว่า จะให้การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้นหรือเพียงเพื่อเป็นการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเท่านั้น และวัตถุประสงค์ในการแปลงสภาพ

(๓) ในกรณีที่การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจเป็นไปเพื่อการกระจายหุ้น ต้องระบุสัดส่วนขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัท

(๔) โครงสร้างของตลาดและสภาพการแข่งขันของกิจการที่รัฐวิสาหกิจนั้นประกอบอยู่

(๕) ความเหมาะสมในการแปลงสภาพทั้งหมดหรือบางส่วน

(๖) ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจและการเงินของการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจนั้น

(๗) จำนวนบริษัทในการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจและกิจการและวัตถุประสงค์ของแต่ละบริษัท

แต่ละบริษัท

(๘) ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาผลกระทบนั้น

(๙) หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจ และหลักเกณฑ์ที่สมควรนำมาใช้

(๑๐) ข้อเสนอแนะในการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗

(๑๑) หลักเกณฑ์อื่นที่จำเป็นต่อการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

ในการศึกษาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะมอบให้หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ หรือดำเนินการเองโดยมีหน่วยงานหรือสถาบันดังกล่าวเป็นที่ปรึกษาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานผลการศึกษิตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเปิดเผยรายงานผลการศึกษิตดังกล่าวให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และจัดหรือดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

การเปิดเผยรายงานตามวรรคสี่ อย่างน้อยให้กระทำโดยการประกาศข้อมูลดังกล่าวทางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามวรรคสี่ ให้กระทำโดยเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้ โดยประกาศให้ประชาชนทราบถึงกำหนดการล่วงหน้าก่อนการรับฟังความคิดเห็นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๓ เมื่อได้รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามมาตรา ๒๒ แล้ว ในเรื่องใดที่คณะกรรมการนโยบายเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของประชาชน ให้ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขรายงานผลการศึกษาตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ให้สอดคล้องกัน แล้วจัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป โดยต้องเสนอรายงานผลการศึกษาที่ปรับปรุงแล้วและผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

เรื่องใดเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนที่เสนอในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และเป็นสาระสำคัญ หากคณะกรรมการนโยบายไม่เห็นด้วย ให้คณะกรรมการนโยบายแสดงเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับข้อเสนอการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดที่คณะกรรมการนโยบายเสนอแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพจำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการเงิน ด้านการบัญชี หรือด้านอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้บริโภคหรือการดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการ

ให้ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากประธานสหภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีสหภาพแรงงาน ให้แต่งตั้งจากพนักงานซึ่งได้รับเลือกจากพนักงานด้วยกัน

การเลือกผู้แทนพนักงานตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับกรรมการตามมาตรา ๒๔ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้นใน

บริษัทตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารและผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่ ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ประเมินมูลค่าของกิจการของรัฐวิสาหกิจตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๒ (๙) พร้อมทั้งข้อเสนอแนะว่าสมควรใช้หลักเกณฑ์ใด
- (๒) กำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจส่วนที่จะโอนให้แก่บริษัท และส่วนที่จะให้ตกเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๓) กำหนดวิธีดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพ ซึ่งต้องรับฟังความคิดเห็นของพนักงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย
- (๔) กำหนดทุนเรือนหุ้นหรือทุนจดทะเบียนสำหรับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้นและมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้น ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น
- (๕) กำหนดชื่อของบริษัท
- (๖) กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน รายชื่อกรรมการ และผู้สอบบัญชีของบริษัท

ในวาระเริ่มแรก

- (๗) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท
- (๘) เสนอความเห็นในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจตามมาตรา ๗ และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗
- (๙) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายมอบหมาย
- (๑๐) จัดทำรายงานการดำเนินการตาม (๑) ถึง (๙) เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทต้องดำเนินการตามแนวทางและวิธีการสำหรับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๓ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๒๗ การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจที่มีกิจการในลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีการกำกับดูแลการประกอบกิจการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีใช้บริษัท

- (๑) กิจการที่โดยสภาพของการประกอบกิจการหรือการลงทุนทำให้มีผู้ประกอบการได้น้อยรายหรือมีการแข่งขันน้อย
- (๒) กิจการที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- (๓) กิจการอันเป็นสาธารณูปโภคที่รัฐต้องกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองประชาชน หรือ
- (๔) กิจการอื่นที่รัฐต้องควบคุมหรือกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง

ของชาติ

LIART

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุม ของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้ง บริษัทแต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบรายงานที่ได้รับตาม มาตรา ๒๖ (๑๐) แล้ว ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้ว ให้เปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและสิทธิ พิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗ ให้ คณะกรรมการนโยบายเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาพร้อมกับการ เสนอรายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่จะแปลงสภาพไม่มีอำนาจหรือสิทธิพิเศษตาม มาตรา ๗ และมีได้มีกิจการที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๗ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รายงานตามมาตรา ๓๐ แล้ว ให้กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้น โดยให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนตามรายละเอียดที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอ ร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนั้น ให้หุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นหุ้นที่มีการชำระค่าหุ้นเต็มมูลค่าแล้ว และให้กระทรวงการคลังถือหุ้นดังกล่าวไว้ทั้งหมด

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พินิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและการจัดตั้งบริษัท มาใช้บังคับ

การเปลี่ยนแปลงรายการที่จดทะเบียนไว้ตามวรรคหนึ่ง ภายหลังจากจดทะเบียน บริษัทแล้ว ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่การแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องมีการตรา กฎหมายตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง เมื่อกฎหมายที่ตราขึ้นดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว ให้ กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เพื่อจดทะเบียนบริษัทนั้น ตามรายละเอียดที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันเลิกกัน เว้นแต่กรณีที่เป็น การแปลงสภาพกิจการบางส่วนของรัฐวิสาหกิจ การดำเนินการกับรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป ให้เป็นไป ตามกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับกับ การจดทะเบียนบริษัทตามวรรคหนึ่งด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ในวันที่จดทะเบียนบริษัท ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และ สิทธิทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจตามรายงานตามมาตรา ๒๖ (๒) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว โอนไปเป็นของบริษัท หรือเป็นของกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ แล้วแต่กรณี

สิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ตาม กฎหมายที่ราชพัสดุหรือกฎหมายอื่น ให้บริษัทมีสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุนั้นต่อไป แต่ต้องเสีย ค่าตอบแทนให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

สิทธิทรัพย์สินที่โอนให้บริษัทตามวรรคหนึ่ง มิให้รวมถึงที่ดินที่รัฐวิสาหกิจได้มาตาม กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ โดยให้โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงการคลัง แต่บริษัทมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวเช่นเดียวกับที่ราชพัสดุตามวรรคสอง

ในกรณีที่กระทรวงการคลังมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนี้ที่โอนไปเป็นของบริษัท ให้บริษัทเสียค่าธรรมเนียมการค้ำประกันให้แก่กระทรวงการคลังตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๔ ในระหว่างที่กระทรวงการคลังยังมิได้กระจายหุ้นตามหมวด ๔ มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่ว่าด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะพึงถือไว้ได้มาใช้บังคับ และ ให้ถือว่าความเห็นของกระทรวงการคลังอันเกี่ยวกับบริษัทนั้นเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ความเห็นของกระทรวงการคลังตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ ในวันที่จดทะเบียนบริษัท ให้บรรดาพนักงานของรัฐวิสาหกิจตาม ข้อเสนอแนะตามรายงานตามมาตรา ๒๖ (๓) ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว เป็นลูกจ้าง ของบริษัท

ให้พนักงานตามวรรคหนึ่ง ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์อื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม และให้ถือว่าอายุการทำงานของพนักงานดังกล่าวในรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นอายุการทำงานในบริษัท โดยไม่ถือว่าการเปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นบริษัทนั้นเป็นการเลิกจ้าง ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของรัฐวิสาหกิจเดิมที่แปลงสภาพเป็นบริษัทยังคงอยู่ต่อไป โดยให้บริษัทมีฐานะเป็นนายจ้างร่วมกับรัฐวิสาหกิจเดิมหรือแทนรัฐวิสาหกิจเดิมแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการแปลงสภาพได้ทำนิติกรรมให้บุคคลอื่น ดำเนินกิจการใดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ที่มีอยู่ในขณะนั้น และมีใช่เป็นการให้บริการตามปกติ ให้นิติกรรมนั้นมีผลต่อไปจนกว่าจะหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในนิติกรรมนั้น แต่รายได้ที่ได้จากการนั้นให้นำส่งกระทรวงการคลังตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้รัฐมนตรีซึ่งกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจก่อนที่จะแปลงสภาพหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เกิดประโยชน์แก่รัฐ จนกว่าบริษัทนั้นจะสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๔ การกระจายหุ้น

มาตรา ๓๘ เมื่อจะดำเนินการกระจายหุ้นของบริษัท ให้คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงของกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทนั้น เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้บริหารของบริษัท และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคนซึ่งแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านตลาดทุน ด้านการเงิน หรือด้านกิจการหรือการดำเนินงานของบริษัท เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่กรรมการตามมาตรา ๓๘ โดยอนุโลม เว้นแต่ข้อห้ามเรื่องการถือหุ้นในบริษัทตามมาตรา ๒๑ (๑) มิให้ใช้บังคับกับผู้บริหารของบริษัท

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้
(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้น
ต่อประชาชน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้นต่อ
นักลงทุนสถาบันภายในประเทศ และนักลงทุนสถาบันต่างประเทศ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นและช่วงราคาหุ้น สำหรับการเสนอขายหุ้น
ให้แก่พนักงานของบริษัท

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นนอกจากกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓)

(๕) กำกับดูแลให้การขายหุ้นแก่ผู้ร่วมงานหรือดำเนินการเป็นไปโดยเปิดกว้าง และ
มีการแข่งขันจากผู้สนใจร่วมทุน หากบริษัทประสงค์จะหาผู้ร่วมงานหรือดำเนินการในการประกอบ
กิจการของบริษัท

มาตรา ๔๐ หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๓๙ (๑) ต้องสอดคล้องกับ
หลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การกระจายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป ให้ใช้กระบวนการสุ่มเลือกโดยวิธีการ
จัดสรรที่มีผลให้ผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยมีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรหุ้นก่อน หรือวิธีการจัดสรรอื่น
ที่ให้ความสำคัญแก่ผู้จองซื้อหุ้นรายย่อย และต้องกำหนดระยะเวลาในการจองซื้อหุ้นไว้อย่างเพียงพอ

(๒) การกระจายหุ้นให้แก่ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์หรือของสถาบันการเงินอื่น ผู้มี
อุปการคุณ หรือบุคคลอื่นใด ให้ใช้กระบวนการเดียวกับ (๑)

ในกรณีที่ในการกระจายหุ้นครั้งแรกยังไม่ถึงจำนวนสูงสุดที่จะพึงกระจายได้ตาม
มาตรา ๒๒ (๓) การกระจายหุ้นครั้งต่อ ๆ ไป ถ้าเป็นการกระจายหุ้นให้แก่ประชาชน บริษัทต้อง
ดำเนินการตามหลักการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทจะแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ไม่ต้องมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติหน้าที่
ตามที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทมอบหมายก็ได้

มาตรา ๔๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการประชุม
ของคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท
แต่งตั้ง โดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทเสนอหลักเกณฑ์การกระจายหุ้น
ครั้งแรกต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว
ให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นตามมาตรา ๔๓ แล้ว ให้บริษัทดำเนินการกระจายหุ้นต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

ให้คณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทตรวจสอบและรายงานผลการกระจายหุ้นของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการนโยบายและคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเมื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายเปิดเผยรายงานดังกล่าวตามวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๒๒ วรรคห้า

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดถือหุ้นของบริษัทเกินร้อยละห้าของทุนจดทะเบียนของบริษัทนั้น เว้นแต่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๓๙ (๕) หรือผู้ถือหุ้นอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ บริษัทที่แปลงสภาพเพียงเพื่อการแปลงสภาพ หากประสงค์จะกระจายหุ้นในภายหลัง ให้ดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ การขายหุ้นของบริษัทหรือการไม่ซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทจนมีผลให้สัดส่วนขั้นต่ำที่รัฐพึงถือหุ้นในบริษัทได้ตามมาตรา ๒๒ (๓) เปลี่ยนแปลงไป ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แต่ถ้การเปลี่ยนแปลงนั้นมีผลทำให้บริษัทพ้นจากความเป็นรัฐวิสาหกิจ ให้กระทรวงการคลังและบริษัทร่วมกันดำเนินการตามหมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดจงใจให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๗) อันเป็นเท็จ เพื่อให้ตนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ กรรมการในคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท หรือคณะกรรมการกระจายหุ้นของบริษัทผู้ใด ไม่แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนหรือเข้าร่วมประชุมพิจารณาเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสียตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๑^๑ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินการใด ๆ ที่กระทำไป โดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ แต่การใดที่จะต้องดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒^๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว หากบรรดา บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วย ทุนรัฐวิสาหกิจใด ไม่ว่าจะได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่บุคคลอื่นไปแล้วหรือไม่ก็ตาม มีอำนาจ หรือสิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ ให้อำนาจและสิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อพ้นเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่จะได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้อำนาจหรือ สิทธิพิเศษใดเป็นอำนาจหรือสิทธิพิเศษที่บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดยังคงมีอยู่ต่อไปได้

อำนาจและสิทธิพิเศษที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้สิ้นสุดลง เมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕๓^๓ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้นำมาตรา ๘ และมาตรา ๓๓ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนสภาพ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ และหมวด ๔ การกระจายหุ้น มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวที่ยังไม่ได้มีการกระจายหุ้นในบริษัทให้แก่ บุคคลอื่นด้วย

มาตรา ๕๔^๔ พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้มีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีการตรากฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจและ สิทธิพิเศษตามมาตรา ๗ หรือเพื่อจัดตั้งองค์การกำกับดูแลการประกอบกิจการตามมาตรา ๒๗

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

^๑ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๐ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน

^๒ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๑ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ที่อ้างในเชิงอรรถ ๑

^๓ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๒ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ในอ้างเชิงอรรถ ๒

^๔ เลขมาตราที่ถูกต้องควรเป็น มาตรา ๕๓ เพื่อให้สอดคล้องตามลำดับเลขมาตรากับมาตราก่อน ในอ้างเชิงอรรถ ๓

